

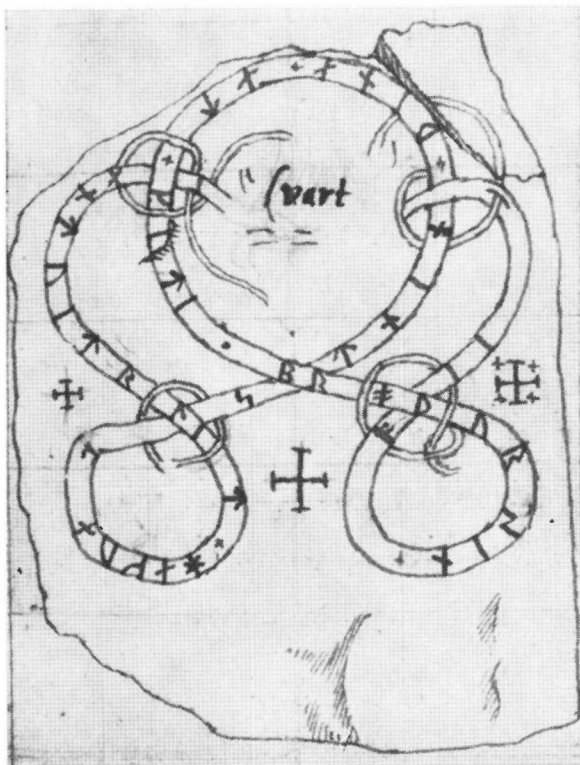

Fig. 320. U 1076. Bälänge kyrka.
Efter teckning av Bureus i Fa 10: 2.

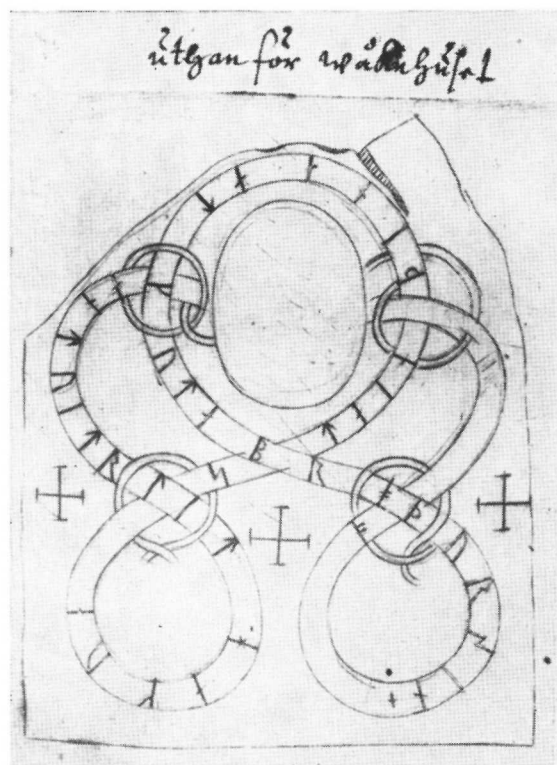

Fig. 321. U 1076. Bälänge kyrka.
Efter kopparstick av Bureus i Ff 6.

1076. Bälänge kyrka.

Litteratur: B 454, L 133. J. Bureus, Fa 6 s. 5 n:r 167, s. 80 n:r 167 (Bureus' egen uppteckning), Fa 10: 2 n:r 47, Fa 5 n:r 45, Fa 1 s. 13, Fa 20 s. 15; Ff 6 n:r 23; J. Peringskiöld, Monumenta 2, bl. 17; O. Celsius, Svenska runstenar (Fm 60) 1, s. 286; UFT h. 11 (1883), s. 235; S. H. Adlersparre, Omkring Sigurdsstenarna (i: Personhistorisk Tidskrift 18, 1916), s. 7; E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 116.

Avbildningar: J. Bureus, teckning (i Fa 10: 2), kopparstick (i Ff 6); J. Peringskiöld, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 454).

Runstenen, som sedan länge har varit försvunnen, fanns enligt Bureus »För Bälänge Kyrkedör» (Fa 6); Fa 10: 2: »Utan för Bälänge Kyrkedör»; Ff 6: »Uthan för wåknhuset». Om en uppgift i *Ransakningarna* 1667—84 se U 1075. — I *Monumenta* lämnar Peringskiöld följande utförliga uppgifter om U 1076: »Sammaledes hafwer här på kyrkiegården uthan för wapnhuset funnits en annan Runesteen, hwilken wid förbemälte kyrkians brand¹ och af det genom Eld nedfallne tornet blifwit förbränder och sönderspulken, så att han nu mehra inthet fullkoml. läsas kan; ty hafer iag lichwål för dess märkwärdighetz skull betiänt mig af Sahl. Burei i wåhlmachten aftagne Ritning, den han i twenne sine MSS. 7. p. 47. och N° 8 p. 20. infört hafwer, och iämwål i koppar uthstuckit och aftrykt, n° 23. uthi denna bijfogade mynd och öfwerskrift, som iag seder-mehra i trä effter vår proportionerade Scal uthskära låtit.» På träsnittet i *Monumenta* finnes anteckningen »Bälänge Kyrkegård. Uthan för Waknhuset» (B 454: »På Kyrkegården»; L 133: »På kyrkogårdsmuren»). — Celsius: »Bälänge Kyrkiogårdh uthan för Waknhuset». — I *UFT*

¹ Jfr Peringskiölds uppgifter om U 1073, ovan s. 366.

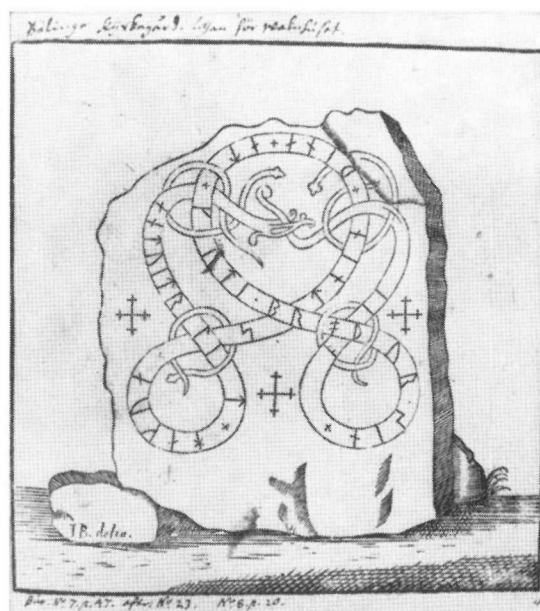

Fig. 322. U 1076. Bälunge kyrka. Efter träsnitt i Peringskiölds Monumenta (B 454).

(1883) påpekades, att stenen »saknades redan 1856». Detta år sökte C. F. Säve runstenarna vid kyrkan. Om senare efterforskningar se U 1073.

Inskrift (enligt B 454):

antuitr lit × hakua × stnin + pina + at + kuti · bropur · sin × ... o --

Andvettr let haggva stæin þenna at Guta, broður sinn ...

»Andvätt lät hugga denna sten efter Gute, sin broder ...»

Till läsningen: Enligt Peringskiölds träsnitt börjar inskriften utan sk. Sk saknas också efter 7 r. 18 n är felristat för a. I 21 þ och 34 þ utgår bst från ramlinjerna. 30 i är sannolikt felristat, ej felläst, för a. Mellan 39 n och 40 o är avståndet stort, och det förefaller, som om ett par runor här skulle ha gått förlorade. Efter 40 o äro på träsnittet två hst markerade. — Bureus (F a 6): **antuitr lit · hakua atein · pina at kuti bropur sen --**. F a 10: 2: **antuitr lit + hakua a stnin + pina + at + kuti · bropur sin + ... o --**. — Celsius: **antuitr lit × hakua × stnin + pina + at + kuti · bropur · sin ×**

Inskriftens första namn, *Andvettr*, förekommer ofta på runstenar i Uppland. Det är där belagt tretton gånger, se U 809. Om namnet *Guti* se U 700 och Sö 304. Anmärkningsvärd är formen *Guti* i st. f. *Guta*; jfr t. ex. U 1097 och 1110.

Inskriftens slut var tydligen redan på 1600-talet skadat och oläsligt.

E. Brate har (i *Svenska runristare*) framkastat tanken, att U 1076 skulle vara ristad av »Likbjärn», d. v. s. av den ristare som har signerat U 1074 och U 1095 Rörby. Attributionen grundar sig på att tre s. k. korsade kors förekomma på U 1076 liksom på den av Likbjörn signerade U 1074. Eftersom bägge dessa stenar numera äro förlorade, kan frågan icke avgöras; grunden för attributionen måste sägas vara osäker; jfr U 1074.